

HOITAJAN ASTMAVASTAANOTTO

Sh Tanja Utriainen

Iho- ja allergiasairaala, HUS

1.2.2012

ALLERGIAN AVOHOITOKESKUS

OSASTONHOITAJA + AOH

3. KERROS

- ❑ 8 SAIRAANHOITAJAA
- ❑ 1 LÄHIHOITAJA
- ❑ 2 SIHTEERIÄ
- ❑ 1 KEUHKOLÄÄKÄRI
- ❑ 2 SILMÄLÄÄKÄRIÄ / yksi vastaanotto
- ❑ 1 KORVALÄÄKÄRI
- ❑ KLIINISEN FYSIOLOGIAN LÄÄKÄRI
½ PÄIVÄÄ / viikko

ALLERGIAN AVOHOITOKESKUS / KEUHKOPOLIKLINIKKA

UNILABORATORIO

- 4 LÄHIHOITAJAA
- 3 LÄÄKÄRIÄ
- 1 ERIKOISTUVA LÄÄKÄRI
- 1 SIHTEERI
- 1 SAIRAALALÄÄKÄRIN VAST.OTTO

1 pv / viikko

ALLERGIAN AVOHOITOKESKUS

4. KERROS / PÄIVÄOSASTO

- ❑ 8 SAIRAAHOITAJAA
- ❑ KUNTOUTUSHOITAJA
- ❑ 3 ½ SIHTEERIÄ
- ❑ 3 KEUHKOLÄÄKÄRIÄ
- ❑ 2 IHOTAUTILÄÄKÄRIÄ
- ❑ 1 ERIKOISTUVAA LÄÄKÄRIÄ

4. KERROS / PÄIVÄOSASTO

- ❑ Tutkitaan ja hoidetaan aikuisten allergioita ja keuhkosairauksia (astma, COPD) ja sisäilman aiheuttamia oireita
- ❑ Osastolla hoidetaan astman pahenemisvaiheessa olevia potilaita
- ❑ Tehdään altistuskokeita allergeeneilla, lääkkeillä ja ruoka-aineilla
- ❑ Arkisin toimiva Lähetepoliklinikka
- ❑ Tarvittaessa Spirometria ja typpimittaus

AJATUS ASTMAHOITAJASTA

- Perustettiin työryhmä
(ylil, yh, vast.lääkärit ja oh:t)
- laati toimintayksikön kuvauksen ja
esitteli astmapotilaan hoitopolun (IAS)
- ehdotti itsenäistä astmahoitajan
vastaanottotoimintaa
- laati koulutusrunгон tuleville
astmahoitajille

ASTMAA SAIRASTAVAN HUS AIKUISPOTILAAN HOITOPOLKU

- Lähete
- Hoitajan vastaanotto (tarv.)
- Ensikäynti lääkärillä → hoitajan vast.otto
- **Uusintakäynti (3 kk)**
Lääkärillä / → hoitajan vast.otto
Astmahoitaja
- **Astmaryhmä**
- Uusintakäynti (6 kk) → hoitajan vast.otto
Lääkärillä

Uloskirjoitus

Jatkot : TK, työterveys tai yksityinen sektori

MIKSI ASTMAHOITAJA?

- ❑ Itsenäisen hoitajavastaanoton kehittäminen on osa avohoitokeskuksessa käynnistettyä kehittämistyötä
- ❑ Resurssien tehokkaampi käyttö
- ❑ Tarkoitus ei ole lisätä kuntalaskutusta → järkevyyttä astmapotilaan hoitokulkuun erikoissairaanhoidossa
- ❑ Astmakontrolli korvaa lääkärikäynnin
- ❑ Hoidon saatavuus nopeampaa, odotusajat lääkärin ensikäynnille joskus pitkät

ASTMAHOITAJAN VALINTA

- ❑ Vastaanoton pitäminen edellyttää sairaanhoitajalta pitkäaikaista kokemusta astmaa ja allergisia sairauksia sairastavien potilaiden hoitotyössä
- ❑ Edellyttää itsenäistä arviointi- ja päätöksentekokykyä
- ❑ Kiinnostusta keuhkosairauksia kohtaan
- ❑ Rohkeuden konsultoida
- ❑ Vapaaehtoisuuden
- ❑ Itsensä kouluttaminen
- ❑ Oma aktiivisuus,
myös työn ulkopuolella

KOULUTUS ALKAA !

- ❑ 4 ASTMAHOITAJAA IHO- JA ALLERGIASAIRAALASSA
  - 2 / 4. kerros
  - 2 / 3. kerros
- ❑ Koulutus käynnistyi keväällä 2008
- ❑ Toimipaikkakoulutus
- ❑ Koulutuksesta vastasi ylilääkäri Tari Haahtela

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ

- KOKO HENKILÖKUNNALLE
  - Astma ja sen hoito
  - PEF- seuranta
  - Astmalääkkeet
  - Astman omahoito-ohjeet
  - Hengittämisen fysiologia ja hyperventilaatio-ohjaus fysioterapiassa
  - Ylähengitysteiden hoito

On the left side of the slide, there are three circles in shades of teal and grey, followed by a vertical line that separates them from the main text.

ASTMAHOITAJILLE

Luento-opetus

- Keuhkofunktio tutkimusten tulkinta
- Erotusdiagnostiikka
keuhkohtaumatauti / astma
- Astman lääkehoito

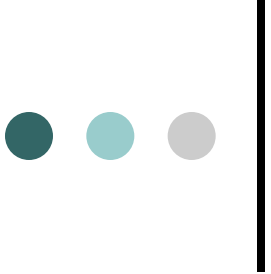
Käytännön opetus

- Auskultointi
- Lääkärin vast.oton seuraaminen
- Astman pahenemisvaiheessa olevien potilaiden hoitaminen (päiväosaston salissa)

- ” tsekkauslista ” , jolla tarkistaa astman hoitotasapaino

- Kirjallisuus:
  - Päivitetty **Astman käypä hoito- suositus**, Duodecim 2006
  - Haahtela T, Hnnuksela M, Mäkelä M, Terho E (toim.)
Allergia, Duodecim 2007
  - Sovijärvi, Kainu, Malberg, Pekkanen & Pirilä, **MOODI**
2006 Spirometria ja PEF-mittausten suoritus ja arviointi

- Potilastapaukset
  - kirjalliset tulkinnot Tarille
  - henkilökohtainen palaute

- Keskustelu palaverit (3 kpl)

- Kirjallinen tentti kesällä 2008
  - Tentti sisälsi 20 monivalintakysymystä
  - Hyväksytyyn suoritukseen puolet vastauksista piti olla oikein
  - Tentti käytiin ylilääkärin kanssa henkilökohtaisesti läpi

- Todistus
  - kirjallinen hyväksytty pätevyys pitää itsenäistä astmahoitajan vastaanottoa

VASTAANOTOT ALKAA

- ❑ Vastaanotot alkoivat kesä/syksy 2008
- ❑ Tehtäväkohtainen lisä
- ❑ Aluksi vastaanotot rajoitettiin koskemaan astmaa sairastavien potilaiden
  - kontrollit
  - puhelinneuvonta
  - pahenemisvaiheen hoidon arviointi
  - vaikeat astmaohjaukset
(huom! kaikki hoitajat antavat astmaohjausta)
- ❑ Teksti kirjoitetaan KEU-lehdelle Mirandaan (Lyhyesti)
- ❑ Vastaanotto maksaa potilaalle poliklinikkamaksun
- ❑ Vastaanotto päiviä 2 + 1 ja
 $\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$
- ❑ Apuna ”Tsekkauslista”

-
- ❑ Jouluun mennessä myös siedätyspotilaiden vuosikontrollit
  - ❑ Grazax – aloitukset ja kontrollit
  - ❑ Vastaanottopäiviä lisättiin yksi päiväosastolle, 4. kerros (Joulukuu 2008)

LÄÄKÄRIN ROOLI ASTMAHOITAJAN TUKENA

- ❑ Lääkäri tekee aina taudin määrittämisen
- ❑ Lääkäri arvioi ketkä voidaan siirtää hoitajanvastaanotolle
- ❑ Lääkehoidosta vastaa ja sen määrää aina lääkäri
- ❑ Lääkäri kirjaa potilaan jatkohoitosuunnitelman, minkä perusteella astmahoitaja voi toteuttaa kontrollikäynnin

LÄÄKÄRIN ROOLI ASTMAHOITAJAN TUKENA

- ❑ Astmahoitaja voi kutsua potilaan yhteydenoton perusteella vastaanotolleen
- ❑ Astmahoitajalla on oltava mahdollisuus konsultoida lääkäriä
- ❑ Lääkäreiltä sitoutuminen ja vastaanoton hyväksyminen

- Lääkärit löytävät paikan astmahoitajan vastaanotolle
- Luo avointa keskustelua lääkärin kanssa
- Valmiit kysymykset / näkemys
  - konsultaatio ei vie kauan
  - Ei kiireelliset päivän päätteeksi
esim. reseptien uusiminen

Varauskirja
 Etsi
 Tallenna
 Tulosta
 Ed.hlöet
 Poista hlö.
 Ohje
 KERT.
 MÄÄR.
 Palv.tap.
 HENK.
 RIS

Ovk
 Vko
 KK
 H-ehdot
 Henkilötunnus
 Sukunimi
 Etunimet
 Kotikunta
 St-piiri
 Asiointikieli
 Varaukset
 Varaa

8393, IAAPÄI2, IAHOITAJA, Astmahoitajan vastaanotto

<<< << < To 12.1.2012 > >> >>>

 # !

Lisätiedot...

Vaihda resurssi...

Vo-klo	Ilm. klo	Var. tyyppi	S	Hetu	Nimi	Käyntityyppi	Huom.	Diagnoosi	Varaajan	Sitomisen syy
08:00	08:00	kontrIA	>			Hoitokäynti	Grazax kontrolli 1v.		8393 IAAP	
09:00	09:00	kontrIA	>			Hoitokäynti	spiro klo 8 / pef-seur.edelt.		8393 IAAP	
10:00	10:00	kontrIA	>			Hoitokäynti	spiro + pef edelt.		8393 IAAP	
11:00										
12:00	12:00	kontrIA				Hoitokäynti	siedätyskontrolli 1v.	J30.10 Sittepolyn ait	8393 IAAP	
13:00	13:00	kontrIA				Hoitokäynti	Astmakontrolli		8393 IAAP	
14:00	14:00	kontrIA				Hoitokäynti	grazax aloitus, kontrolli 1 vuosi		8393 IAAP	
15:00										

TÄLLÄ HETKELLÄ

- ❑ 4. kerros
  - 3 päivää (14 kontrollia + 3 puhelinaikaa)
  - 1 päivä (5 kontrollia + 2 puhelinaikaa)

- ❑ 3. kerros
  - 2 X ½ päivää (6 kontrollia +
herkästi avataan lisää aikoja)
  - kaksi astmahoitajaa jakaa päivät

A decorative graphic on the left side of the slide, featuring three circles in shades of teal and grey, followed by a vertical line that intersects the word 'TÄNÄÄN'.

TÄNÄÄN

- ❑ Astmahoitajat kokoontuu säännöllisin väliajoin keskenään
- ❑ Ylilääkärin kanssa 1-2 x vuodessa tapaaminen
- ❑ Sisäiset koulutukset astmahoitajille
- ❑ Talon ulkopuoliset koulutukset
- ❑ Pidetään koulutuksia
(omalle henkilökunnalle osastotunteja ja talon ulkopuolisille kokopäivä koulutuksia)
- ❑ Astmahoitajat voivat ulos kirjata potilaita
- ❑ Astmahoitajat voivat ottaa ensikäynti potilaita (lääkäri ohjelmoinut lähetteen)

TÄNÄÄN

□ Potilas määrät lisääntyneet astmavastaanotoilla

□ oma vastaanotto   59 / 2008
                                 259 / 2009
                                 284 / 2011   (117/ 2011)

3.kerros   184 / 2011

□ negatiivista:

- Hoitosuhteista ei saa tulla liian henkilökohtaisia

- Toiminta haavoittuvaa / vuoropäivinä vastaanotto

TULEVAISUUS

- ❑ Tulevaisuudessa reseptienkirjoitus
- ❑ Vastaanotto koko viikko
- ❑ Työn haasteellisuus säilyy

- ❑ Nyt resurssipulan takia 3 aikaa vähennetty (1 päivä)

● ● ● | **KIITOS !**

HUS

